

Cuprins

Prefață (Prof. univ. dr. Florin Streteanu).....	XV
Prefață (Prof. univ. dr. Mihai Adrian Hotca).....	XIX
Abrevieri	XXI
PARTEA I. Elemente de drept electoral	1
Capitolul I. Aspecte generale privind dreptul electoral	3
Secțiunea 1. Considerații introductive	3
§1. Introducere în domeniul dreptului electoral.	
Cadrul legal	3
§2. Cod electoral?.....	15
§3. Stabilitatea reglementărilor în materie electorală.....	19
Secțiunea a 2-a. Finanțarea partidelor politice	28
§1. Considerații preliminare	28
§2. Instrumente regionale	30
§3. Finanțarea partidelor politice. Finanțarea campaniei electorale	32
Secțiunea a 3-a. Organizarea de alegeri în timpul stării de urgență ori de alertă	44
§1. Alegeri în timpul pandemiei, stării de urgență ori de alertă?	44
1.1. Contextul global	44
1.2. Amânarea sau organizarea alegerilor în timpul pandemiei?.....	45
1.3. Mijloacele alternative de votare	51
1.4. Aspecte organizatorice privind organizarea de alegeri ori de referendumuri în timpul pandemiei. Recomandări minimale.	52
§2. Amânarea alegerilor în România. Organizarea alegerilor în timpul stării de alertă determinată de pandemia de Covid-19.....	54

2.1. Amânarea alegerilor locale în România.....	54
2.2. Studiu de caz	57
2.3. Data desfășurării alegerilor locale și parlamentare în anul 2020.....	60
2.4. Măsurile organizatorice și sanitare pentru organizarea alegerilor în România.....	65
Capitolul II. Dreptul de a alege și de a fi ales	74
Secțiunea 1. Standarde și instrumente internaționale.....	74
Secțiunea a 2-a. Cadrul legal național.....	80
Secțiunea a 3-a. Inițiativa legislativă cetățenească	83
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a alege	87
§1. Dreptul de a alege. Condiții.....	87
§2. Caracteristicile votului	94
§3. Votul prin corespondență	100
§4. Votul prin mijloace electronice	108
Secțiunea a 5-a. Dreptul de a fi ales.....	117
Secțiunea a 6-a. Dreptul de a alege și de a fi ales în Parlamentul European	124
Secțiunea a 7-a. Cartea de alegător	129
Secțiunea a 8-a. Analiza jurisprudenței CEDO cu privire la art. 3 din Protocolul nr. 1	136
§1. Noțiuni introductive	136
§2. Dreptul la alegeri libere. Drept individual?	138
§3. Domeniul de aplicabilitate.....	144
§4. Obligația de a ține alegeri la intervale de timp rezonabile	154
§5. Dreptul de a alege.....	154
§6. Dreptul de a fi ales.....	165
§7. Interferența art. 3 din Protocolul nr. 1 cu unele articole cuprinse în Convenție	185
1. Interferența cu art. 6 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție.....	186
2. Interferența cu art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.....	187
3. Interferența cu art. 9 (libertatea de gândire, de conștiință și de religie) din Convenție.....	188

4. Interferența cu art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție.....	188
5. Interferența cu art. 11 (libertatea de întrunire și asociere) din Convenție.....	191
6. Interferența cu art. 13 (dreptul la un remediu efectiv) din Convenție.....	194
7. Interferența cu art. 14 (interzicerea discriminării) din Convenție	196
Capitolul III. Interzicerea exercitării dreptului de a alege și de a fi ales.....	201
Secțiunea 1. Cadrul legal anterior – Codul penal din 1969.....	201
Secțiunea a 2-a. Cadrul legal actual – Legea nr. 286/2009 privind Codul penal.....	205
Secțiunea a 3-a. Analiza jurisprudenței CEDO cu privire la art. 3 din Protocolul nr. 1, prin raportare la persoanele arestate preventiv ori condamnate	215
§1. Aspecte generale. Standarde și recomandări regionale și internaționale	215
§2. Încălcări ale art. 3 din Protocolul nr. 1	218
§3. Conformitatea cu dispozițiile art. 3 din Protocolul nr. 1	231
PARTEA A II-A. Infrațiunile electorale	238
Capitolul I. Aspecte generale privind infrațiunile electorale.....	240
Secțiunea 1. Aprecieri generale privind sistemul electoral	240
§1. Alegerile prezidențiale	240
§2. Alegerile pentru Parlamentul European	243
§3. Alegerile parlamentare	245
§4. Alegerile locale.....	247
§5. Referendumul	248
Secțiunea a 2-a. Cadrul legal	251
§1. Cadrul legal anterior.....	251
§2. Cadrul legal actual.....	255

Capitolul II. Analiza infracțiunilor electorale	261
Secțiunea 1. Împiedicarea exercitării drepturilor electorale (art. 385)	261
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	262
§2. Analiza infracțiunilor prevăzute la art. 385 C.pen.	265
2.1. Condițiile preexistente	265
2.1.1. Obiectul infracțiunii	265
2.1.2. Subiecții infracțiunii	267
2.1.3. Situația premisă	267
2.2. Latura obiectivă	274
2.2.1. Elementul material	274
2.2.2. Urmarea imediată	308
2.2.3. Legătura de cauzalitate	308
2.3. Latura subiectivă	308
2.4. Forme, modalități, variante	309
2.5. Regimul sancționator	310
2.6. Aspecte procesuale	312
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe	312
Secțiunea a 2-a. Coruperea alegătorilor (art. 386)	314
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	315
§2. Analiza infracțiunii prevăzute la art. 386 C.pen.	318
2.1. Condițiile preexistente	318
2.1.1. Obiectul infracțiunii	318
2.1.2. Subiecții infracțiunii	320
2.1.3. Situația premisă	321
2.2. Latura obiectivă	322
2.2.1. Elementul material	322
2.2.2. Limitarea coruperii alegătorilor	341
2.2.3. Urmarea imediată	343
2.2.4. Legătura de cauzalitate	343
2.3. Latura subiectivă	343
2.4. Forme, modalități, variante	344
2.5. Regimul sancționator	345
2.6. Aspecte procesuale	345

§3. Instrumente normative internaționale.	
Legislație comparată. Scurte referințe	346
Secțiunea a 3-a. Frauda la vot (art. 387)	348
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	348
§2. Analiza infracțiunii prevăzute la art. 387 C.pen.	351
2.1.1. Obiectul infracțiunii	351
2.1.2. Subiecții infracțiunii	352
2.1.3. Situația premisă	355
2.2. Latura obiectivă	355
2.2.1. Elementul material	355
2.2.2. Limitarea fraudelor electorale	404
2.2.3. Urmarea imediată	411
2.2.4. Legătura de cauzalitate	411
2.4. Forme, modalități, variante	412
2.5. Regimul sancționator	414
2.6. Aspecte procesuale	415
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe	415
Secțiunea a 4-a. Frauda la votul electronic (art. 388)	416
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	416
§2. Analiza infracțiunilor prevăzute la art. 388 C.pen.	418
2.1. Condițiile preexistente	418
2.1.1. Obiectul infracțiunii	418
2.1.2. Subiecții infracțiunii	418
2.1.3. Situația premisă	419
2.2. Latura obiectivă	419
2.2.1. Elementul material	419
2.2.2. Urmarea imediată	426
2.2.3. Legătura de cauzalitate	427
2.3. Latura subiectivă	427
2.4. Forme, modalități, variante	427
2.5. Regimul sancționator	427
2.6. Aspecte procesuale	428

§3. Instrumente normative internaționale.	
Legislație comparată. Scurte referințe	428
Secțiunea a 5-a. Violarea confidențialității	
votului (art. 389).....	430
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare	
comparativă	430
§2. Analiza infracțiunii prevăzute la art. 389 C.pen.	433
2.1. Condițiile preexistente.....	433
2.1.1. Obiectul infracțiunii	433
2.1.2. Subiecții infracțiunii	433
2.1.3. Situația premisă.....	440
2.2. Latura obiectivă.....	440
2.2.1. Elementul material	440
2.2.2. Urmarea imediată	449
2.2.3. Legătura de cauzalitate.....	449
2.3. Latura subiectivă	450
2.4. Forme, modalități, variante.....	450
2.5. Regimul sancționator.....	450
2.6. Aspecte procesuale	451
§3. Instrumente normative internaționale.	
Legislație comparată. Scurte referințe	451
Secțiunea a 6-a. Nerespectarea regimului urnei	
de vot (art. 390)	453
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare	
comparativă	454
§2. Analiza infracțiunilor prevăzute la	
art. 390 C.pen.	458
2.1. Condițiile preexistente.....	458
2.1.1. Obiectul infracțiunii	458
2.1.2. Subiecții infracțiunii	459
2.1.3. Situația premisă.....	462
2.2. Latura obiectivă.....	462
2.2.1. Elementul material	462
2.2.2. Urmarea imediată	481
2.2.3. Legătura de cauzalitate.....	481
2.3. Latura subiectivă	481
2.4. Forme, modalități, variante.....	481

2.5. Regimul sancționator.....	482
2.6. Aspecte procesuale	482
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe	483
Secțiunea a 7-a. Falsificarea documentelor și evidențelor electorale (art. 391).....	484
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	485
§2. Analiza infracțiunilor prevăzute la art. 391 C.pen.	490
2.1. Condițiile preexistente.....	490
2.1.1. Obiectul infracțiunii	490
2.1.2. Subiecții infracțiunii	491
2.1.3. Situația premisă.....	492
2.2. Latura obiectivă.....	493
2.2.1. Elementul material	493
2.2.2. Urmarea imediată	523
2.2.3. Legătura de cauzalitate.....	524
2.3. Latura subiectivă	524
2.4. Forme, modalități, variante.....	524
2.5. Regimul sancționator.....	525
2.6. Aspecte procesuale	525
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe.....	526
Secțiunea a 8-a. Fapte săvârșite în legătură cu un referendum (art. 392).....	527
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	528
§2. Analiza prevederilor art. 392 C.pen.	529
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe.....	538
Secțiunea a 9-a. Sancționarea tentativei (art. 393).....	539
§1. Corelații cu legislația anterioară. Prezentare comparativă	539
§2. Analiza prevederilor art. 393 C.pen.	540
§3. Instrumente normative internaționale. Legislație comparată. Scurte referințe.....	546

Capitolul III. Statistici privind infracțiunile electorale	547
Secțiunea 1. Statistici privind infracțiunile electorale.....	547
§1. Considerații preliminare	547
§2. Analiza infracțiunilor electorale la nivelul Ministerului Public	548
§3. Analiza datelor statistice din perspectiva Autorității Electorale Permanente	556
§4. Statistici electorale cu privire la scrutine desfășurate în România	559
Secțiunea a 2-a. Aprecieri finale privind analiza statisticilor în domeniul electoral	568
Capitolul IV. Legislație comparată.....	572
Secțiunea 1. Considerații preliminare	572
Secțiunea a 2-a. Austria	574
Secțiunea a 3-a. Belgia.....	576
Secțiunea a 4-a. Franța	583
Secțiunea a 5-a. Georgia	591
Secțiunea a 6-a. Germania	595
Secțiunea a 7-a. Republica Moldova.....	599
Secțiunea a 8-a. Statele Unite ale Americii.....	606
Bibliografie.....	611
Index alfabetic	641